

- 14815 Červenka, Miroslav: *Obléhání zevnitř*. – Praha : TORST, 1996. – 420 p. | A selection of the author's articles on literary theory, linguostylistic and versology.
- 16380 *Tekst i jego odmiany* | Zbiór studiów pod red. Teresy Dobrzyńskiej. – Warszawa : Polska Akad. Nauk, Inst. Badań Literackich, 1996. – 144 p.
- 17640 Szumska, Dorota: *Bez rematu : metodologia opisu organizacji tematycznej tekstu w ujęciu konfrontatywnym*. – Kraków : Inst. Filologii Wschodniosłowiańskiej UJ, 1996. – 93 p. | On theme without rhyme: the problem of methodology in text-structure analysis.
- 18825 Smith, Wendy: Spoken narrative and preferred clause structure : evidence from Modern Hebrew discourse. – *SLang* 20/1, 1996, 163-189.

0.2. REPERTÓRIUMOK

0.2.1. FOLYÓIRATOK, PERIODIKÁK, SOROZATOK

0.2.1.1. DISCOURSE PROCESSES. A MULTIDISCIPLINARY JOURNAL

Ablex, Norwood N. J.

Editor: Roy O. FREEDLE

(1978 –)

A korábbi kötetek adataihoz lásd: *Szemiotikai szövegtan 4. A verbális szövegek szemiotikai megközelítésének aspektusaihoz (I)*, *Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis, Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica*, JGYTF Kiadó, Szeged, 1992. 186 – 197; *Szemiotikai szövegtan 6. A verbális szövegek szemiotikai megközelítésének aspektusaihoz (II)*, *Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis, Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica*, JGYTF Kiadó, Szeged, 1993. 311-315; *Szemiotikai szövegtan 8. A verbális szövegek szemiotikai megközelítésének aspektusaihoz (III)*, *Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis, Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica*, JGYTF Kiadó, Szeged, 1995. 358-360; *Szemiotikai szövegtan 9. A szemiotikai szövegtani kutatás diszciplináris környezetéhez (I)*, *Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis, Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica*, JGYTF Kiadó, Szeged, 1996. 322-324; *Szemiotikai szövegtan 10. A szemiotikai szövegtani kutatás diszciplináris környezetéhez (II)*, *Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis, Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica*, JGYTF Kiadó, Szeged, 1997. 249-251; *Szemiotikai szövegtan 11. A szemiotikai szövegtani kutatás diszciplináris környezetéhez (III)*, *Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis, Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica*, JGYTF Kiadó, Szeged, 1998. 335-337; *Szemiotikai szövegtan 12. Szövegtani kutatás: témák, eredmények, feladatok (II)*, *Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis, Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica*, JGYTF Kiadó, Szeged, 1999. 396-398 és *Szemiotikai szövegtan 13. 0. A szövegtani kutatás általános kérdései. 1. Szaknyelvi szövegek. 2. Tankönyvi szövegek*, *Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis, Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica*, JGYTF Kiadó, Szeged, 2000. 217-218.

Volume 26

Number 1 – 1998.

MONISHA PASUPATHI, LISA M. STALLWORTH, and KYLE MURDOCH: How What Tell Becomes What We Know: Listener Effects on Speakers' Long-Term Memory for Events (1). MARSHA D. WALTON: Ostensible Lies and the Negotiation of Shared meanings (27). JACQUELINE RABAIN-JAMIN: Polyadic Language Socialization Strategy: The Case of Toddlers in Senegal (43).

Numbers 2-3 – 1998.

RICHARD J. GERRING and GAIL MCKOON: The Readiness Is All: The Functionality of Memory-Based Text Processing (67). JASON E. ALBRECHT and JEROME L. MYERS: Accessing Distant Text Information During Reading: Effects of Contextual Cues (87). ANNE E. COOK, JENNIFER G. HALLERAN, and EDWARD J. O'BRIEN: What is Readily Available During Reading? A Memory-Based View of Text Processing (109). JEROME L. MYERS and EDWARD J. O'BRIEN: Accessing the Discourse Representation During Reading (131). ANTHONY J. SANFORD and SIMON C. GARROD: The Role of Scenario Mapping in Text Comprehension (159). LEO G. M. NOORDMAN and WIETSKE VONK: Memory-Based Processing in Understanding Casual Information (191). ROBERT F. LORCH, JR.: Memory-Based Text Processing: Assumptions and Issues (213). Acknowledgments of Reviewers for Volumes 25 and 26 (223).

0.2.1.2. TEXT

An Interdisciplinary Journal for the Study of Discourse

Mouton de Gruyter, Berlin – New York

Editor: TEUN A. VAN DIJK, Amsterdam, The Netherlands
(1981 –)

A korábbi kötetek adataihoz lásd *Szemiotikai szövegtan 2. A magyar szövegtani kutatás irodalmából (Első rész)*, *Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis, Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica*, JGYTF Kiadó, Szeged, 1991. 205 – 214; *Szemiotikai szövegtan 4. A verbális szövegek szemiotikai megközelítésének aspektusaihoz (I)*, *Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis, Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica*, JGYTF Kiadó, Szeged, 1992. 197 – 199; *Szemiotikai szövegtan 6. A verbális szövegek szemiotikai megközelítésének aspektusaihoz (II)*, *Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis, Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica*, JGYTF Kiadó, Szeged, 1993. 313 – 315; *Szemiotikai szövegtan 8. A verbális szövegek szemiotikai megközelítésének aspektusaihoz (III)*, *Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis, Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica*, JGYTF Kiadó, Szeged, 1995. 360 – 363; *Szemiotikai szövegtan 9. A szemiotikai szövegtani kutatás diszciplináris környezetéhez (I)*, *Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis, Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica*, JGYTF Kiadó, Szeged, 1996. 324-326; *Szemiotikai szövegtan 10. A szemiotikai szövegtani kutatás diszciplináris kör-*

nyezetéhez (II), *Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis, Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica*, JGYTF Kiadó, Szeged, 1997. 251-252; *Szemiotikai szövegtan 11. A szemiotikai szövegtani kutatás diszciplináris környezetéhez (III)*, *Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis, Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica*, JGYF Kiadó, Szeged, 1998. 337-338; *Szemiotikai szövegtan 12. Szövegtani kutatás: témák, eredmények, feladatok (II)*, *Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis, Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica*, JGYF Kiadó, Szeged, 1999. 398-399 és *Szemiotikai szövegtan 13. 0. A szövegtani kutatás általános kérdései. 1. Szaknyelvi szövegek. 2. Tankönyvi szövegek*, *Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis, Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica*, JGYF Kiadó, Szeged, 2000. 218-220.

Volume 19 (1999)

Baynham, Mike. Double-voicing and the scholarly „I”: on incorporating the words of others in academic discourse (Special issue: Speech Representation and Institutional Discourse) 19 (4): 485-504.

Baynham, Mike and Stef Slembrouck. Speech representation and institutional discourse (Special issue: Speech Representation and Institutional Discourse) 19 (4): 439-457.

Blommaert, Jan. Reconstructing the sociolinguistic image of Africa: Grassroots writing in Shaba (Congo) 19 (2): 175-200.

Flowerdew, John. Face in cross-cultural political discourse 19 (1): 3-23.

Gafaranga, Joseph. Language choice as a significant aspect of talk organization: The orderliness of language alteration 19 (2): 201-225.

Hall, Chris, Srikant Sarangi and Stef Slembrouck. Speech representation and client categorization in social work discourse (Special issue: Speech Representation and Institutional Discourse) 19 (4): 539-570.

Holt, Elizabeth. Just gassing: An analysis of direct reported speech in a conversation between employees of a gas supply company (Special issue: Speech Representation and Institutional Discourse) 19 (4): 505-537.

Le, Elizabeth. The use of paragraphs in French and English academic writing: Towards a grammar of paragraphs 19 (3): 307-343.

Lee, Cher Leng. Mismatched Chinese pronouns 19 (3): 345-370.

Leong Ping, Alvin. Text-level themes: A cognitive psychological perspective 19 (1): 25-55.

Liberman, Kenneth. The social praxis of communicating meanings 19 (1): 57-72.

Matocsian, Greg. Intertextuality, affect, and ideology in legal discourse 19 (1): 73-109.

Maybin, Janet. Framing and evaluation in 10- to 12-year-old school children's use of repeated, appropriated and reported speech (Special issue: Speech Representation and Institutional Discourse) 19 (4): 459-484.

Mei-Zhen, Liao. Metaphor as a textual strategy in English 19 (2): 227-252.

Muntigl, Peter. Creating and effacing differences in speeches on unemployment 19 (1): 111-141.

Myers, Greg. Unspoken speech: Hypothetical reported speech and the rhetoric of everyday talk (Special issue: Speech Representation and Institutional Discourse) 19 (4): 571-590.

Richards, Keith. Working towards common understandings: Collaborative interaction in staffroom stories 19 (1): 143-174.

Salager-Meyer, Francoise. Contentiousness in written medical English discourse: A diachronic study (1810-1995) 19 (3): 371-398.

Sarangi, Srikant and John Wilson. Editorial 19 (1): 1-2.

Shoaps, Robin. The many voices of Rush Limbaugh: The use of transposition in constructing a rhetoric of common sense 19 (3): 399-437.

Thonus, Terese. How to communicate politely and be a tutor, too: NS-NNS interaction and writing center practice 19 (2): 253-279.

Yunxia, Zhu. Genre dynamics exhibited in the development of sales *tongzhi* 'circulars' 19 (2): 281-306.

0.2.1.3. MAGYAR ALKALMAZOTT NYELVÉSZETI KONFERENCIÁK (1-3)

SZÉKELY GÁBOR (szerk.): Első Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Konferencia
Nyíregyháza, BDTF, 1991. május 3-4

I. KÖTET

PLENÁRIS ELŐADÁSOK. PAPP FERENC: A betű (5). OLASZY GÁBOR: Gépi beszédelőállítás írott szöveg alapján (13). KONTRA MIKLÓS: Nyelv és igazságszolgáltatás (19). KEMÉNY GÁBOR: Befejezés előtt a nyelvművelő kisszótár (24).

ÁLTALÁNOS ISKOLA – KÖZÉPISKOLA I. HELL GYÖRGY: A szemantika a nyelvoktatásban (33). SZENDE ALADÁR: Kollektív anyanyelvi tudat és pedagógiai gyakorlat (37). BÉKY LÓRÁND: Nyelvoktatás – Nevelés – Eszmeiség (41). POGÁNY BÉLA: Változások az iskolai idegennyelv-oktatásban a készülő nemzeti alaptanterv tükrében (47). MOLNÁR ÁGNES: Motiváció és készségfejlesztés egy dosszié-rendszerű tananyag alapján (51). CS. JÓNÁS ERZSÉBET: Az anyanyelvi kommunikációs készség fejlesztése és az idegennyelvi kommunikáció (55). DARABOS ZSUZSANNA: Gondolatok a kéttannyelvű gimnáziumok francia nyelvtanításáról az értékelés és a vizsgarendszer kapcsán (59). VÁMOS ÁGNES: Iskolai-tanári nyelvhasználat és a tanulói tantárgyi-nyelvi dominancia összefüggései a kétnyelvű gimnáziumokban (71). BARABÁSNÉ DEME ZSUZSA: Elvárások a gimnáziumi nyelvoktatással szemben (Hogyan tud a gimnázium ezen elvárásoknak megfelelni) (75). SZERENCSEI KATALIN: Teszteljük az érettségi tesztet (79).

ÁLTALÁNOS ISKOLA – KÖZÉPISKOLA II. PÓK MÁRIA: Kultúra, civilizáció és környezetvédelem az általános iskolai angol órákon (83). BALOGHNÉ PUSKÁS BEATRIX: Vidám, szemléletes, tartalmas nyelvórákat! Élmény legyen a nyelvtanulás. I. Játékok, Játékos feladatok, képszerűség a nyelvtanulásban (90). DICZKU OLGA: Vidám, szemléletes, tartalmas nyelvórákat! Élmény legyen a nyelvtanulás II. Dramatikus játékok a nyelvoktatásban (96). HORVÁTH MÁRTA: Hogyan segít az élő az élőknek? (A kontrasztív nyelvi elem-

zés lehetőségei az orosz és a francia nyelv tanításában) (103). BENKŐ KRISZTINA: A tanulók kommunikációs készségeinek fejlesztése a VUPRO oktató program segítségével (109). KÓSÁNÉ OLÁH JULIA: A líra szerepe a korai idegennyelv-oktatásban német nyelvű példaanyag tükrében (113). BÁLINT ZSUZSANNA: Személyiségtervezők az idegen nyelvek elsajátításában (120). SZACSKI TAMARA: O podgotovke ucsascsiszsja k realnomu obucsenyiju na russzkom jazike v nyerusszkoj jazikovej szregye (124).

NYELVTANÁRKÉPZÉS – ÁTKÉPZÉS I. NÉMETH ATTILA: Orosztanárok átképzési programja a Veszprémi Egyetemen (Egy átképzés két fejezetben) (129). BARABÁS LÁSZLÓ: A szövegértés fejlesztésének módszeréhez (138). LACZKÓ TIBOR: How (not) to Test People: Some Remarks on the TOEFL Examination (146). TÓTHNÉ KURTÁN ZSUZSA: Szaknyelvi komponens a nyelvtanárképzésben (152). PETNEKI KATALIN: A nyelvtanárok kommunikatív kompetenciájának desiderátumai (158). BOÓCZNÉ BARNA KATALIN: A tanárjelöltek kommunikációs képessége (163). HAJDÚ ERZSÉBET: Tanárképzés az ELTE BTK Német Tanárképző Központjában (169). PELYVÁS PÉTERNÉ: A 4 éves általános iskolai idegennyelv-oktató tanárképzésről a Kölcsey Ferenc Tanítóképző Főiskolán (173).

NYELVTANÁRKÉPZÉS – ÁTKÉPZÉS II. PELYVÁS PÉTER: Nyelvtan és nyelv. A névelők generikus használatáról (178). DÁVID GYULA: Senses of Prepositions (184). BUDAI LÁSZLÓ: Az angol ige szintaktikai és szemantikai valenciaszótára (188). Jászai László: Az un. „kombinatorikus szótár” alkalmazási lehetőségei a nyelvtanárképzésben orosz anyag bemutatásával (194). PETE ISTVÁN: A szintaxis c. tárgy tematikája az egyetemi orosz nyelvoktatásban (198). KISS KÁLMÁN: Első orosz nyelvtanaink, nyelvkönyveink (205). DRAHOS JÓZSEF: Az igeszemlélet (aspektus) az egyes nyelvekben (211).

LEKTORÁTUSI NYELVOKTATÁS, SZAKNYELVOKTATÁS I. PONGRÁCZ JUDIT: Defenzívában a szaknyelv? (215). Kárpáti Anna: Szaknyelv-oktatás vagy szakmai nyelvoktatás (223). ÖTVÖSNÉ VADNAY MARIANNA: Mérnökhallgatók kéttannyelvű képzése a Veszprémi Egyetemen (226). BERÉNYI PÁLNÉ: Újabb jelenségek és követelmények a szaknyelvi oktatásban (232). FODOR ZÓJA: Az orosz közgazdasági terminológia szemantikai jelentésének vizsgálata (237). BENCZE ILDIKÓ: A magyar közgazdasági terminológia kialakulásának kezdetei (241-245).

LEKTORÁTUSI NYELVOKTATÁS, SZAKNYELVOKTATÁS II. BAROTA MÁRIA: Idegennyelv-oktatás a BDTF Lektorátusán (246). FODORNÉ BALTHAZÁR ENIKŐ: Szaknyelvi dialógusok komplex vizsgálata (255). ARADI ANDRÁS: A szövegkapcsoló elemek vizsgálata magyar műszaki szövegek mondatainak témaszakaszaiban (259). SIMIGNÉ FENYŐ SAROLTA: A mondatelemek hierarchiája (265). KOLTAY TIBOR: Referátumkészítés: folyamatok és kérdőjelek (270). SZÁSZ ERIKA: A magyar katonai nyelv néhány nyelvhelyességi kérdése (274). KISS ISTVÁN: Kontrasztív kutatások a lexikában és jelentőségük a lexika oktatásában (280). GYÚRÓNÉ FEKETE ERZSÉBET: A magyar határozott névelő a külföldiek oktatásában (284). OSVÁTH GÁBOR: A kontrasztív elemzés jelentősége a koreai hallgatók kiejtés-tanításában (288).

LEXIKOGRAFIA I. KISS LAJOS: A helynevek eredetét magyarázó szótárok típusairól. (292). CZEGLÉDI KATALIN: Orosz képzős földrajzi nevek csuvasiában (299). KISS G. GÁBOR: A WordPerfect szövegszerkesztő programozási lehetőségeinek felhasználása a szövegek szótárszerű feldolgozásának előkészítésében. Bemutatva a Vizsolyi Biblia Négy Evangéliumán (303). KÓSA FERENC: Az Erdélyi Magyar Szótörténeti Tár munká-

latának néhány részletéről (309). BALOGH DEZSŐ: Horváth Imre szókészlete (315). BÍRÓ ÁGNES: A képes diákszótár módszertani kérdései (320). R. MOLNÁR EMMA: Stílusszótár gyerekeknek (325). MIKÓ PÁLNÉ: Szóállomány és nyelvtani példatár (329). NAGY L. JÁNOS: Szótárak – sztenderek – versenyek (333). FARKAS FERENC – HORVÁTHNÉ KISPÉTER ZSUZSANNA: A szóláskincs faunája. A *bárány* és a *farkas* a magyar, a francia és a német szóláskincsben (337). MÁTÉ ÉVA: Funkcionális sajtóságot a francia anti-prefixum esetében (344).

LEXIKOGRAFIA II. JÁNOSKA SÁNDOR: Litván – magyar szótár (350). HORGOSI ÖDÖN – H. TÓTH IMRE: Egy óboglár szótár-index összeállításának elméleti és gyakorlati kérdései (354). HAJZER LAJOS: Lekszikograficeszkaja razrabotka ottoponyimiceszkijh prilagatyelnih (360). RÉPÁSI GYÖRGYNÉ: A szemantikai neologizmusok kérdéséhez (365). LACZIK MÁRIA: Megjegyzések a melléknévi szó szerkezetekhez. Az ötnyelvű szótár egy olvasata (372). STEINERNÉ MOLNÁR JUDIT: A képes orosz szókapcsolatok szótára a tervezés stádiumában (376). GYÖRKE ZOLTÁN: Mezszejikovaja frazeologiceszkaja omonimia (382). SOPRONI ANDRÁS: Ucssebnij frazeologiceszkij szlovar voennoj leksziki (386). EGYED LÁSZLÓ: Gyakorisági szótár összeállítása és használata a kémiai szaknyelv oktatásában (390). BIHARI GÁBOR: Gondolatok a színelnevezések elemzéséhez. Különös tekintettel a lengyel és a magyar nyelvre (394). HEGEDÜS IMRÉNÉ: Leksziceszkaja szocsetaemoszty i mezszejikovije nyeszootvetsztvija (398). SZ. PANYKO: Ugorszko ukrainszkije szlovnyiki (405). BALLA TIBORNÉ: Novaja lekszika i frazeologija usszkovo jazika (412).

NYELVMŰVELÉS, HELYESÍRÁS. EÖRY VILMA: A nyelvművelés elveiről (420). TOLCSVAY NAGY GÁBOR: A nyelvművelés feladatai a megváltozott magyar világban. (421). KOLTÓI ÁDÁM: „Álljunk meg egy szóra!” Levelek a TV-műsorhoz (425). ZSEMLYEI JÁNOS: Nyelvművelés a kolozsvári *Keleti Újság*ban a két világháború között (429). VARSÁNYI GYÖRGY: Simonyi Zsigmond „Helyes magyarság”-a és a nyelvhasználat (435). HELTAINÉ NAGY ERZSÉBET: Szókincsgyarapodás, szóasszimiláció ma (441). ANTALNÉ SZABÓ ÁGNES: A magyar intézménynévdívat az 1980-as években. (450). MINYA KÁROLY: A név tisztelete. Két helységnévtípus i-képzős helyesírásáról (454). SZÜTS LÁSZLÓ: A nyelvi vetélkedők szerepe a nyelvtan tanításában (457).

II. KÖTET

SZOCIOLINGVISZTIKA I. MÁTÉ JAKAB: A monolitikus és a korlátozott hatókörű nyelv fogalma a nyelvtudományban (466). B. FEJES KATALIN: Szintaktikai összefüggések szociológiai szempontból (472). BALÁZS GÉZA: A szociolingvisztika mint főiskolai tantárgy (477). ANTALNÉ KOLLÁTH ANNA: A nyelvi viselkedés mérése nyelvjárási szövegeken (481). SZABÓ GÉZA: Nyelvi életrajz és válaszok (493). TUKACSNÉ KÁROLYI MARGIT: Vonzatok a beszédben (499). P. LAKATOS ILONA: Kötőszóhalmozás a beszélt nyelvben (507).

SZOCIOLINGVISZTIKA II. ALBERTNÉ HERBSZT MÁRIA: Tankönyvi dialógusok társalgáselemzési szempontú vizsgálata (515). HIDASI JUDIT: Kultúráközi kommunikáció vizsgálatok (521). AVIS JONES-PETLANE: Is the Medium the Massage? (526). BARTHA CSILLA: Nyelvhasználat és identitás-szimbólumok a Detroiti magyar közösségben (532). GÁNGÓ LÁSZLÓNÉ: A tanulók nyelvi magatartásának néhány jellemző vonása Fejér Me-

gyében (537). GADÁNYI KÁROLY: Kétnyelvűség Rábavidék és Prekmurje iskoláiban. (542). TÓTH SZERGEJ: Abbreviaturák a szovjet birodalmi nyelvben (546). P. CSIGE KATALIN: Adalékok a bilingvizmus kérdéséhez (551). OROSZ GYÖRGY: A keleti szlávok egyházi népénekeiről és ezen folklóralkotások egykori hordozó-rétegéről (555). UDVARI ISTVÁN: Társadalomtörténet és nyelvészet érintkezési pontjai. A Mária Terézia-féle úrbérrendezés anyaga alapján (563). BÉLTEKI ZOLTÁNNÉ: Ember és történelem a kirgiz nép Hősi Eposzában (566).

PSZCHOLINGVISZTIKA I. LENGYEL ZSOLT: Anyanyelv – idegen nyelv (572). BÉKÉSI IMRE: Egy jelentésszerkezet implicit komponensei (576). ALISTAIR WOOD: The Use of Schemata in Text Recall by Hungarian Learners of English (586). ERDEI GYULA: Adekvát nyelvoktatás (591). JAGUSZTINNÉ UJVÁRI KLÁRA: Egy asszociációs szótártárszlet kontrollvizsgálata (598). ROT SÁNDOR: A második, illetve idegen nyelvek fiziológiai-lélektani kommunikatív szerkezeteinek kiépítése a modern kibernetika, pszicholingvisztika és pragmatika tükrében (603). NAGY MIHÁLYNÉ: Az idegennyelv-oktatás pszicholingvisztikai megközelítésben (609).

PSZCHOLINGVISZTIKA II. BALOGH L. – BUN Z. – DARAGÓ J. – GÖMÖRY L. – LENGYEL Zs. – TÓTH L.: A gondolkodás fejlődésének kapcsolata az anyanyelv elsajátításával (614). TÓTH LÁSZLÓ: Az olvasásmegértés longitudinális vizsgálata (619). KASSAI ILONA: Az eldöntendő kérdés elsajátítása (624). LACZKÓ MÁRIA: Gyermekek beszédtempójának meghatározó tényezői (628). NAGY J. JÓZSEF: Anyanyelv vagy „apanyelv”? (634). NÁDUDVARI LIDIA: Az óvodás és kisiskoláskori idegennyelvi-nevelés különös tekintettel a gyermekirodalom felhasználására (639). FÁBIÁNNÉ NÁDUDVARI TATJÁNA: Az óvodás és kisiskoláskori idegennyelvi-nevelés és a hallgatók szakképzése (643). KOPERNICZKYNÉ TORMA MÁRIA: A gyermek nyelvi fejlődése és az idegennyelv-oktatás kapcsolata (647). INÁNTSY PAP FERENCNÉ: Módszertani megoldások az óvodai nyelvoktatásban (655). SZANYI JÁNOSNÉ: Nyelvoktatás az óvodában (660). KISSNÉ LAKNER KATALIN: Játékos módszerek az óvodai idegennyelv-oktatásban (664).

SZÁMÍTÓGÉP ÉS NYELVÉSZET I. JAGUSZTIN LÁSZLÓ: Borisz Paszternak: *Doktor Zsivágó* című regényének konkordancia szótára (668). UZONYI PÁL: Szótár bővítés interaktív fordító rendszerekben (672). TÓTH ETELKA: Hatásmechanizmusok a számítógéppel segített nyelvoktatásban (676). P. PAPP FERENC: A számítógép alkalmazása a középiskolai francia nyelvoktatásban (680). KATONÁNÉ MAYER KATALIN: Számítógép oroszórakon (684). HORVÁTH ANTAL: Matematika és számítástechnika a nyelvoktatásban (691).

SZÁMÍTÓGÉP ÉS NYELVÉSZET II. H. VARGA GYULA: Igeközös szerkezetek automatikus elemzése (699). SEREGY LAJOS: Az első magyar „Spelling-Checker” (704). ALBERT G. DRAGÁLIN: An Interactive Machine translation System for Specialized Texts (710). HUNYADI LÁSZLÓ: Egy magyar-angol interaktív számítógépes fordítási rendszer szintaktikai elemző moduljáról (713). PAJZS JÚLIA: Magyar nyelvű szövegek vizsgálata számítógéppel (717). T. MOLNÁR ISTVÁN: Nyelvi struktúrák, adatszerkezetek (723).

FORDÍTÁS ÉS TOLMÁCSOLÁS. KLAUDY KINGA: Merre tart ma a fordítástudomány? (729). BENDIK JÓZSEF: Konferencián-angolul (735). BOHÁKNÉ SZABARI KRISZTINA: Fordítás és tolmácsolás – Elmélet és gyakorlat Magyarországon (739). GERGELYI MIHÁLY: Nem cél, hanem eszköz. Gondolatok az alkalmazott fordításról a nyelvoktatásban (742). VRAUKÓ TAMÁS: Az angol passzív szerkezet lexikai elmélete (745). LENDVAI ENDRE:

Couleur locale és ekvivalencia (750). ORTUTAY PÉTER: Az angol-amerikai szleng fordításának problémái (754). UJSZÁSZI ZSUZSANNA: Károlyi Amy Emily Dickinson-fordításai. Grammatikai transzformációk (760). BALOGH ISTVÁN: A szövegvilág, az elbeszélésvilág és a lehetséges világ A. P. Platonov egy műve és annak műfordítása tükrében (764). SZABÓ TIBOR: Az Igor-ének archaizmusainak fordítása angol nyelvre (767). PALÁSTY M. GYÖRGY: A sajtótolmácsolás mint csatornazaj (771).

VIDEO ÉS NYELVKÖZTETÉS. VÉCSEY GYÖRGYNÉ: Podbor videomaterialov dljy aktyicizacii recsi (775). KÓCZIÁN NÓRA: TV-felvétel a nyelvtanórán – gyakorló feladatok készítésének szempontjai és ezek bemutatása néhány példán (783). HORVÁTH GÁBORNÉ: Dialógus tanítás Puskin Intézeti metodika és videoanyagok segítségével (788). VÉGVÁRI VALENTYINA: Videozapiszi kak szredszo szozdanyii kommunyikatyvnoj motivacii (792). BAKONYI ISTVÁN: A képernyő varázsa (797).

KEREKASZTAL AZ ÁLLAMI NYELVVIZSGÁRÓL. SZENTIVÁNYI ÁGNES: Az idegen nyelvtudás kommunikatív módszerű értékelése (801). BUN ZOLTÁN: A gyakorlati problémamegoldás jellemzőinek vizsgálata (811). ERDŐSNÉ GÁBOR ÉVA: Az angol nyelvű egészségügyi szakmai anyaggal bővített új állami nyelvvizsga sajátosságai és feladata (817).

A PROGRAMFÜZETBEN NEM SZEREPLŐ DOLGOZATOK. KIEFER FERENC: Néhány gondolat az alkalmazott nyelvészetéről (824). NOVOTNYINÉ VÁGÁSI MARGIT: A partitívus a francia, az orosz és a magyar nyelvben (836). PAPP FERENC: Julcsa nyelvtípust választ (842). PLÉH CSABA: Hogyan olvasunk a sorok között? (843). SIMON PÉTERNÉ: Az óvodai nyelvtanítás tapasztalatai (847). SZÁSZ LŐRINC: A magyar-román és román-magyar szó-tárárás múltja és jelene (851). T. URBÁN ILONA: Napjaink helyesírási gondjairól (857).

Második Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Konferencia Veszprém, 1994

Előszó (3). PLENÁRIS ÜLÉS. GÓSY MÁRIA: Az olvasási zavarok percepciók fonetikai háttere (9). SEREGY LAJOS: A számítógépes helyesírás-ellenőrző programok (13). PAPP FERENC: Számítógép és nyelvészet (19). BÁRDOS JENŐ: A modern nyelvtanár szakmai műveltségének tartalma (23). LENGYEL ZSOLT: Nyelvelsajátítási formák (29).

SZÁMÍTÓGÉP ÉS NYELVÉSZET. PAPP FERENC: „A magyar nyelv történeti nyelvtana” – a mi szemszögünkből (32). ASZALÓS LÁSZLÓ – DRAGALIN ALBERT – HORVÁTH SÁNDOR – HUNYADI LÁSZLÓ – UZONYI PÁL: Magyar mondatok grammatikai elemző programja egy gépi fordító rendszerben (34). HORVÁTH ANTAL: Egy tanuló-tanító program szerzői ismertetése (37). SZÖLLŐSY-SEBESTYÉN ANDRÁS: Esettanulmány a számítógépes terminológia köréből (38). KOUTNY ILONA: Nyelvtanulás beszélő számítógéppel (a PAROLERN szerzői rendszer bemutatásával) (41). BIRÓ JÚLIA: Szövegfeldolgozás a közgazdaságtudományi irodalomban (44). BÁRDOS ANNA: Számítógépes nyelvi algoritmusok (48). LACZIK MÁRIA: Az összetett főnevek szerkezeti kérdéséhez (A mai magyar nyelv szépprózai gyakorisági szótára alapján) (52). BENKŐ KRISZTINA: Számítógép a középiskolai idegennyelv-oktatásban (Tapasztalatok és módszertani javaslatok) (54). H. TÓTH IMRE – KOCSIS MIHÁLY: A magyar nyelv szláv jövevényszavai adatbázis létrehozása (56). R. MOLNÁR EMMA: Az „alkalmazott” idiómák szótárázása (Számítógépes fel-

dolgozási lehetősége?) (60). NAVRACSICS JUDIT: A TACT szövegelemző és behívó program bemutatása (64).

NYELVTANÁRKÉPZÉS – ÁTKÉPZÉS. KISS SÁNDOR: A nyelvtanárképzés szükséges elemei (67). SZERENCSI KATALIN: Teszteljük a felvételi tesztet (69). ZALÁNNÉ SZABLYÁR ANNA: „A fordulat a TANKÖNYVEKKEL kezdődik.” (H. E. Piepho) A fordulat a tankönyvekkel KEZDŐDIK? (72). PETNEKI KATALIN: A 3 éves német nyelvtanárképző szak módszertani programja (76). HAJDÚ ERZSÉBET: Tanárszakos hallgatók komplex nyelvi képzése – új utak keresése (79). BERTALAN JUDIT: Az országismeret tanításával kapcsolatos kérések és tapasztalatok (81). BÁCSKAI ANNA – EGYED ÉVA: Az írott nyelv oktatása az ELTE Német Nyelvoktató Központ első éves hallgatói számára (83). HATVANI RENATE: Umgang mit der Fremdsprache als kommunikative Tätigkeit (Projektarbeit in der DaF-Lehrerbildung) (87). GHICZY ERZSÉBET – KÁRPÁTI ZSÓFIA: A nyelvtan oktatása a DaF-tanárok képzésében (90).

SZÖVEGLINGVISZTIKA – SZOCIOLINGVISZTIKA. BÉKÉSI IMRE: Egy jelentésszerkezet referenciális és inferenciális komponenseiről (92). P. LAKATOS ILONA: Az iskolai végzettség mint nyelvészociológiai tényező (95). T. KÁROLYI MARGIT: Adalékok a nemek szerinti nyelvhasználat kérdéséhez (96). NÉMETH T. ENIKŐ: A beszélt nyelvi korpuszok megnyilatkozás-példányokra tagolása (98). NAGY MIHÁLYNÉ NYÁRY ERIKA: Szociolingvisztikai és identitástudat Buda Ferenc lírájában (101). SZIKORÁNÉ KOVÁCS ESZTER: Szövegteni szempontok a költői művek elemzésében (A konklúziómondat mint versbeni „alapmondat”) (108). OROSZ GYÖRGY: „Az Istenszülő álma” című nagyorosz egyházi népének és apokrif elbeszélések ráolvasó funkcióban (115). UDVARI ISTVÁN: Adatok a ruszin tankönyvek történetéhez (Csopely László (1856-1934) tankönyvei) (118).

GYERMEKNYELVOKTATÁS. KASSAI ILONA – LESLIE BARRATT: Találkozás az idegen nyelvvel iskoláskor előtt: elsajátítás vagy tanulás? (119). TÍMÁRNÉ SUBAI ANNA: A teljes fizikai válasz (James. J. Asher's 'Total Physical Response' Method) alkalmazása az óvodai nyelvoktatásban (123). SZENTGYÖRGYI MIKLÓSNÉ: Olasztanítás óvoda-iskolában (127). NIKOLOV MARIANNE: Történetekre épülő tanterv 6-14 éves gyerekek számára angol nyelvből (129). DICZKU OLGA: Dramatizált mesék, dalok, mondókák alkalmazása a kisgyermek nyelvtanításában (131). DARABOS ZSUZSANNA: Francia tananyag az orosz kiváltó általános iskolai nyelvtanításban (135). HORVÁTH GYULÁNÉ: Francia szakos tanítók az általános iskolában (137).

SAKKNYELVOKTATÁS – SAKKNYELVKUTATÁS. TÓTHNÉ KURTÁN ZSUZSA: 30 éves az európai szaknyelvoktatás (138). HELTAI PÁL – ÖTVÖSNÉ VADNAY MARIANNA: A szaknyelvi szókins oktatása (141). PONGRÁCZ JUDIT: Alkalmazott nyelvészeti kutatások a gazdasági nyelv oktatásának szolgálatában (145). KOVÁCSNÉ CSÁSZTI GABRIELLA: Transzfer jelenségek és a szaknyelvoktatás (148). KISS KÁLMÁN: A Ludovíceum és a múlt századi magyarországi orosznyelv-tanítás (154). PAPP LÁSZLÓ: A szakszókins elhatárolhatóságának kérdései egy számítógépes matematikai szakszótár kapcsán (156). SZIKLAINÉ GOMBOS ZSUZSANNA: Szaknyelvi kommunikáció válfajai a műegyetemi nyelvoktatásban (158). RÉTI ALMÉE: Tapasztalatok az angol nyelvű gépészmérnök-szakfordító-képzés első öt évről a Miskolci Egyetemen (161). FODORNÉ BALTHAZÁR ENIKŐ: A face-to-face szakmai kommunikáció oktatásához (165). T. ELIOT LAURENCE: Néhány

javaslat az angol nyelv eredményesebb oktatására (167). BÁLINT ZSUZSANNA: Learner Diaries: Possibilities and Pitfalls (170).

KÉTTANNYELVŰ OKTATÁS. VÁMOS ÁGNES: Egynyelvű vagy kétnyelvű a kéttannyelvű gimnázium? (173). GEOFFREY GIBSON: The Hungarian Dual Language School Fears And Reality (175).

FORDÍTÁS, TOLMÁCSOLÁS. KLAUDY KINGA: Empirikus kutatások a fordításelméletben (185). BOHÁKNÉ SZABARI KRISZTINA: Fordítás és tolmácsolás a kultúrák közti kommunikáció szolgálatában (188) LENDVAI ENDRE: Ezer orosz vicc (Egy vicccgyűjtemény szerkesztési és fordítási problémái) (190). PAPP GYÖRGY: A fordítói interferencia típusai (192). ANDRIC EDIT: A jogi szövegek fordításának problémái (196). KATONA EDIT: Néhány szó a sportnyelvi frazeológia fordításáról (199). BIHARI GÁBOR: Kauzatív körülíró szókapcsolatok lengyelről magyarra történő fordításának kérdései (202). ORTUTAY PÉTER: Hogyan kell szlenget fordítani? (204). BAROTA MÁRIA: Ébredés – hang – dinamika (A forma fordíthatóságának kérdéséhez) (208). UJSZÁSZI ZSUZSANNA: Az ekvivalencia problémájáról Károlyi Amy Emily Dickinson-fordításaiban (211). VRAUKÓ TAMÁS: Katonai témájú német jövevényszavak az angolban és fordításuk (231). BALOGH ISTVÁN: Gondolatok egy műfordítás kapcsán (215). JOÓ ETELKA: Hetényi-Heidlberg Albert német Ady-fordításai (216).

ANYANYELVI NEVELÉS. B. FEJES KATALIN: Az intencionalitás szövegszervező szerepe (221). JAGUSZTINNÉ UJVÁRI KLÁRA: Fogalmak – sztereotípiák – információ (egy követő vizsgálat néhány tapasztalata a gyakorlati képzés szempontjából) (224). GADÁNYI KÁROLY: A szlovén irodalmi nyelv szótári készletének kialakulása a XIX. sz. 80-as éveiben (226). DONCSECH IBOLYA: A szlovén szakos hallgatók nyelvművelés oktatásának tapasztalatai (229). BÁRKÁN GYÖRGY: Kisebbségi tudat, képi és nyelvi kommunikáció, mentális hátrány (231). KISSNÉ KOVÁCS KATALIN – NYAKAS MIKLÓSNÉ: Szociokulturálisan hátrányos helyzetű óvodások kommunikációs jellemzői és a fejlesztési program alapkonceptiója (234). NAGY L. JÁNOS: A gyakorlat írása avagy az írás gyakorlata (238). MINYA KÁROLY: Betű-e a ch? (240).

ALKALMAZOTT NYELVÉSZET – MÓDSZERTAN. STURCZ ZOLTÁN: Alkalmazott nyelvészeti igények a századelő nyelvoktatásában (243). KORNYA LÁSZLÓ: Alkalmazott nyelvészet az országismeret-oktatásban (245). TÓTH MIHÁLYNÉ: Pedagógiai grammatikai szakaszok (247). CSEH JUDIT BORBÁLA: Kérés-felelet eljárások nyelvórán (Vázlat) (251). DAMOKOS KATALIN: A delfti módszer, avagy hogyan tanítsunk idegen nyelvet explicit nyelvtanítás nélkül (253). RÓKA MARIANNE: Funkcionális analafbétizmus az idegen nyelv-oktatásban (256). BALOGHNÉ PUSKÁS BEATRIX: Magántanárral vagy egyedül (Az iskolai és iskolán kívüli nyelvtanítás, valamint az egyéni nyelvtanulás dilemmái) (259). BOÓCZNÉ BARNA KATALIN: A tanári beszéd hatása az idegennyelvi órán (263). PELYVÁS PÉTER: A Tale Told by an Idiot... (Psychotic narration and cognitive grammar) (266). DÁVID GYULA: Metaphors in cognitive grammar (272). STEINERNÉ MOLNÁR JUDIT: A képes orosz szókapcsolatok szótára a tervezés stádiumában (274). CS. JÓNÁS ERZSÉBET: A kéréssel indított dialógusok az oroszban – a nyelvi kommunikáció fejlesztése (277). POGÁNY BÉLA: Az orosz nyelvoktatás perspektívái az elkövetkező években (280). ÉVA ERZSÉBET: Tanuljunk vagy tanítsunk? (Gyorsfénykép a nyelvválasztásról) (283). NÉ-

METH ATTILA: A Veszprémi Egyetemen folyó tanárképzés gyakorlóiskolai modelljének vázlata (285).

KONTRASZTÍV NYELVÉSZET. MIKÓ PÁLNÉ: Kinek (volt) idegen nyelv a magyar? (289). PETE ISTVÁN: Körforgásos idő (292). NAGY ILDIKÓ: The English equivalents of two „padding” words (295). FARKAS FERENC – HORVÁTHNÉ KISPÉTER ZSUZSANNA: A flóra a magyar, francia és a német szókincsben (297). MÁTÉ ÉVA: Tipológiai sajátosságok tükröződése a hindi nyelv szóalkotásában (301). PACSAI IMRE: A mellérendelő szóösszetételek szemantikai (tematikus) párhuzamai (305). BIBOK KÁROLY: A szójelentés kontrasztív (orosz-magyar) vizsgálata konceptuális szemantikai keretben (307). DRAHOS JÓZSEF: Az aspektualitás funkcionális-szemantikai kategóriájának felhasználása a szemlélet (az aspektus) jelentése kifejezésére az orosz és a német nyelvben (310). CZEGLÉDI KATALIN: Csuvasia helyneveinek morfológiai és szemantikai szempontú feldolgozása (313). SÜLYÖK HEDVIG: A dalmáciai „latinok” (315). P. CSIGE KATALIN: Idegen nyelvi és környezeti hatások az állandó szókapcsolatok használatában (319). RÉPÁSI GYÖRGY-NÉ: Paronimák az orosz nyelvben (321). Bibliográfia (324). Név- és tárgymutató (330).

KLAUDY KINGA (szerk.): Harmadik Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Konferencia Miskolci Egyetem, 1993. április 2-3.

I. KÖTET

PLENÁRIS ELŐADÁSOK. PETŐFI SÁNDOR JÁNOS: Alkalmazott nyelvészeti kutatás szemiotikai textológiai keretben (11). SZÉPE GYÖRGY: Az alkalmazott nyelvészet kutatásáról és oktatásáról (17). KÉZDI GYÖRGY: Az orosz szakos nyelvtanárok átképzéséről (29). KLAUDY KINGA: Fordítástudomány a világban – fordításoktatás Magyarországon (39). LENGYEL ZSOLT: Az írott nyelv elsajátítása (47).

NYELVTANÁRKÉPZÉS – ANGOL. RADNAI ZSÓFIA: Az alkalmazott nyelvészet mint az idegennyelvi tanárképzés rendező diszciplínája (55). HÖNYINÉ STEPHANIDESZ ÉVA: Néhány szó a székesfehérvári Kodolányi János Főiskoláról (65). W. K. HARDWICK: Hungarian Supported Distance Learning Trial (71). ALISTAR WOOD: The MA in Applied Linguistics: A New Project for Hungarian (77). SUSAN KELLERMAN: Applied Linguistics Course in Higher Education in Great Britain (85). NIKOLOV MARIANNE: Tancevala Repka Sz. Makom: Az orosz szakos tanárok átképzésének tapasztalatai (93). PÓK MÁRIA: Cross-Cultural and Cross-Curricular Trends in Foreign Language Teaching (99). HORVÁTH JÓZSEF: Tes-I the Global Department (109). BRAIDWOODNÉ VARGA ÉVA: Linguistics in Literature Teaching (My experiences in Nottingham) (117). MALGORZATA SUSZCZYNSKA: A Study in Intercultural Pragmatics: Apology (125). DAVID GYULA: Layers of Metaphors (133). SÁROSDYNÉ SZABÓ JUDIT: Different Subjects to be Integrated during English Teacher Training for the Lower Classes of Primary Schools (137).

NYELVTANÁRKÉPZÉS – NÉMET. GHICZY ERZSÉBET: Egységesített nyelvvoktatási koncepció az ELTE-n (143). DUKÁNÉ KÁRPÁTI ZSÓFIA: A DaF-tanárképzés modelljei néhány nem német anyanyelvű országban (149). HAJDÚ ERZSÉBET: A DaF-tanárképzés modelljei Németországban (Heidelberg, München, Hamburg) (153). STEINERNÉ MOLNÁR JUDIT: Der Fremdsprachenunterricht in Baden-Württemberg (159). LOÓS TIBORNÉ:

Der Précis – Ein Konditionstraining in der Fremdsprachenausbildung (163). VARGÁNÉ DREWNOWSKA EWA: Anwendung der Textlinguistik im Aufsatzunterricht (171).

NYELVTANÁRKÉPZÉS – OROSZ. BÉKY LÓRÁND: Új szintéren az alapfokú orosz nyelv-oktatás (185). POGÁNY BÉLA: Az idegen nyelvek oktatásának átalakulása Debrecenben (191). JÁSZAY LÁSZLÓ: A funkcionális grammatika egy lehetséges változata az orosz nyelvtanár-képzésben (195). UDVARI ISTVÁN: Adatok a Kelet-Magyarországi ukrainisztika történetéhez (201). LENGYELNÉ GYEGYUHINA L.: Nyekotorije zamecsanyija o prozaicseszkoj sztrofe cvetaevszkovo tyeksza (205). B. PARÓCZAI JOLÁN: Ekszpresszivnyoszty prozviscs u prozviscsnie szuffikszi v familnih obrazobanyij u Csehova (211). LENGYEL ZOLTÁNNÉ – TÓTH MIKLÓSNÉ: Reljatyivi kak odno iz emocionalno-ekszpresszivnih szredsztv razgovornoj recsi (217). HEGEDŰS IMRÉNÉ: Lekszikó-szemanytyicseszkiye gruppi kak szposzob szisztematizacii v lekszi (225).

SAKONYELVOKTATÁS – SAKONYELVKUTATÁS. FODORNÉ BALTHAZÁR ENIKŐ: Van-e jövője a szaknyelvoktatásnak? (233). SZÜCS JUDIT: A szaknyelvoktatás néhány (kellmetlen) kérdése (241). KOLTAY TIBOR: A referátumkészítés oktatása: Minden szinten, szinte mindenkinek? (245). BAKONYI ISTVÁN: Szaknyelvoktatás és médiapedagógia (249). GÁRDUS JÁNOS: A vitakészség fejlesztésének sztereotip elemei a szaknyelvoktatásban (253). KULCSÁRNÉ SZEMLER MAGDOLNA: Gondolatok a szakmai nyelvoktatásról egy előkészületben levő szaknyelvi jegyzet kapcsán (263). MEDEOVÁ HELENA: Zu einigen Problemen der Umsetzung der Kommunikationsverfahren (269). SOMOS EDIT CSILLA – TÓTH MIHÁLYNÉ: Szükség van-e szaknyelvoktatásra? (277). STURCZ ZOLTÁN: A nyelvvizsgarendszer elvi és gyakorlati kérdései a Budapesti Műszaki Egyetemen (285). KOVÁCS ILONA JULIANNÁ: A külgazdasági szaknyelv grammatikája három fokozatban (289). RÉTI ALMÉE: Angol szaknyelv oktatása mérnökhallgatóknak (295). BRODSZKY ÉVA: A szaknyelvoktatás új feladatai a nemzetközi oktatás tükrében (301). HALÁSZ RENÁTA: Szaknyelvoktatás – Új kihívás a Pécsi Orvostudományi Egyetemen (307). SÉNYI ANITA: Az orvosi szaknyelvoktatás tapasztalatai a POTÉ-n (311). RÉBÉK-NAGY GÁBOR: Angol nyelv a dietetikában vagy dietetika az angol nyelvben? (Egy szaknyelvi kurzus születésének körülményei) (315). MÓRICZNÉ GYÖRFFY MÁRIA: Anamnézis felvétel angolul – a jegyzet összeállításának és megírásának nehézségei (321).

SZOCIOLINGVISZTIKA, SZÖVEGNYELVÉSZET, KULTÚRAKUTATÁS, PSZICHOLINGVISZTIKA. BÉKÉSI IMRE: Egy átmeneti kategória a grammatika és a szemantika között (327). JAGUSZTIN LÁSZLÓ: Az argumentumok és argumentációs stratégiák kultúrakötöttsége (331). WACHA IMRE: Szövegszerkezet, szövegértelmezés, szöveghangosítás (337). BALÁZS GÉZA: Az antropológiai nyelvészet bevezetése Magyarországon (343). H. GERENDÁS ÁGOTA: Területi hangtani jelenségek a nyelvészociológia tükrében (351). MÁTÉ JAKAB: A szituációs kontextus és a nyelvhasználat (359). VRAUKÓ TAMÁS: Kortársunk, Rejtő Jenő – A XX. század első felének egy rétegnyelve Rejtő Jenő műveiben (367). TÓTH SZERGEJ: A „titkosnyelvek” nyomában (373). P. CSIGE KATALIN: Lexikai és grammatikai russzicizmusok a kárpátaljai magyar nyelvhasználatban (379). KISS KÁLMÁN: Orosz nyelvet tanuló kereskedőjelöltek a századfordulón (383). OROSZ GYÖRGY: Égi levél, isten üzenete: a „Tizenkét péntekről” című Nagyorosz Egyházi Népekekből (389). FEDOSZOV VIKTOR – VARGA MÁRIA: Nyekotorije voproszi russzkovo i vengerszkovo narodnovo jazikoznanyija (395). ZIMMERMANN CLAUDIA: Többnyelvűség és nyelvi köl-

csönhatás (401). BÁRKÁN GYÖRGY: Szemantikai elemek szerepe a tudat szerkezetében (Egy szociológiai – társadalomlélektani felmérés tapasztalatai) (407).

SZÁMÍTÓGÉPES NYELVÉSZET. SEREGY LAJOS: A számítógépes lektor (419). JUHÁSZ NAGY ANDREA: Szótárkészítő program a nyelvoktatásban (425). KOVÁCS FERENC: A Sesame strukturált szótárkészítő program IBM PC-hez (431). CZEGLÉDI KATALIN – IFJ. MÉZES NÁNDOR: Számítógépes szótárírás és feldolgozás (439). SZ. BAKA MAGDOLNA – H. VARGA GYULA: Összevető szókincsvizsgálat számítógép segítségével (445). MOLNÁR KATALIN: A számítógéppel segített nyelvoktatás (CALL) tapasztalatai a Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskolán (451). UZONYI PÁL: Audivizuális CALL – Jelen és jövő (457). PACSAI IMRE: A strukturalista és a generatív nyelvészet eredményeit összekapcsoló számítógépes program a nyelvoktatáshoz (461). PRÓSZÉKY GÁBOR – TIHANYI LÁSZLÓ: A HUMOR rendszer alkalmazásai (465).

II. KÖTET

LEXIKOLÓGIA, KONTRASZTÍV NYELVÉSZET. MARTSA SÁNDOR: A jelentés, a tartalom és fordítás néhány összefüggéséről egy lehetséges magyar-angol összevető lexikológia kapcsán (11). ELEKFI LÁSZLÓ: Szófajjelölési kérdések német-magyar szótárakban (21). NAGY ILDIKÓ: A magyar ki- igekötő szemantikája (31). KATONA MÁRTONNÉ: A metaforikus szemlélet szerepe a lexikai egységek jelentésének bővítésében (45). NAGYNÉ KAVALECZ ANNA: Német-magyar frazeológiai párhuzamokról a terpeszkedő kifejezések kapcsán (51). MURÁNYINÉ ZAGYVAI MÁRTA: „Sült bárányparkincák” avagy a szólások és alkalmazásuk (61). BIHARI GÁBOR: Przepizíciós jelzők a lengyel műszaki nyelvben. A lengyel-magyar kontrasztív nyelvészet vitás kérdései (69). KATUS ELVIRA – BRANKA SAVIC: A készülő magyar-horvát-bolgár frazeológiai kisszótárról (75). CZEGLÉDI KATALIN: A Volga vidéki víznevek szerkezete (részletek) (81). PANYKO SZERGEJ: Milyenek legyenek a magyar nyelvtani szakszavak ukrán megfelelői? (87).

ANYANYELVI NEVELÉS, NYELVMŰVELÉS. GADÁNYI KÁROLY: A nemzetiségi nyelvoktatás helyzete a Nyugat-Dunántúlon (91). ZS. BERNIAK ELIZABETA: A második nyelv tanulásának kétnyelvű és kétkultúrájú modellje (szlovén-magyar vegyes lakosságú területen) (97). JAGUSZTINNÉ UJVÁRI KLÁRA: A szövegemlékezet konstruktivitásának fejlesztése (balladatanítás a 3. osztályban) (103). NAGY L. JÁNOS: A nyelv bélyegei avagy a bélyegek nyelve (109). SZIKORÁNÉ KOVÁCS ESZTER: Szöveg tan az oktatásban: A szöveg szempontú műelemzés lehetőségéről (113). BENKES ZSUZSA: Cloze-típusú kreatív-produktív gyakorlatok az anyanyelv- és irodalomtanításban (117). ALMÁSI ÉVA: Versek, képversek értelmezése kreatív-produktív gyakorlatokkal (127). BUSCH BEÁTA: A személyes és a szerep szerinti kommunikáció – szerepjátékok (133). SZIKSZAINÉ NAGY IRMA: Civil nyelvművelők (139). MIZSER LAJOS: Liberalizálható-e a keresztnévadás? (145). ZIMÁNYI ÁRPÁD: Nyelvművelésünk eredményei és feladatai a tömegtájékoztató eszközökben (151). RÉPÁSI GYÖRGYNÉ: Médiaháború és nyelvrontás (157). VESZPRÉMI ESZTER: Az idegen szavak helyzete mai újságjainkban (163). KOI BALÁZS: Illyés Gyula nyelvművelő munkássága (169).

FORDÍTÁS, TOLMÁCSOLÁS. VÁRKONYI LÁSZLÓ: A magyar fordítók és tolmácsok egyesületének története, jelenlegi helyzete, érdekvédelem és érdekképviselet (173). JOÓ

ETELKA: A német nyelvű fordításelméleti szakirodalom, különös tekintettel Werner Koller munkásságára (177). DOBOS CSILLA – SALÁNKI ÁGNES – SIMIGNÉ FENYŐ SAROLTA: Fordításelméleti szeminárium a hároméves nyelvtanárképzésben (185). LENDVAI ENDRE: Szójátékok és fordítási ekvivalencia (195). NOVOTNYINÉ VÁGÁSI MARGIT: A francia részoló névelős főnévi csoport szemantikai és grammatikai megfelelői a magyar nyelvben (201). ORTUTAY PÉTER: Létezik-e objektív fordításkritika? (207). DUSAN TELLINGER: Hogyan fordította Németh László a reáliákat Alekszej Tolsztoj Első Péter című művében? (217). CS. JÓNÁS ERZSÉBET: A „talajvesztettség grammatikája”, avagy fordítás- és interpretációvariációk egy témára (221). UJSZÁSZI ZSUZSANNA: Fordítói módosítások Watson Kirkconnell két Ady-fordításában (227). NAGYNÉ LŐRINCZ JULIANNA: Egy angol vers műfordításának összehasonlító funkcionális stilisztikai elemzése (W. Wordsworth: Composed Upon Westminster Bridge) (231). SZÜCS MÁRTA: A fordító / tolmács moduláris program tanterve kidolgozásának néhány elméleti kérdése (237). PALÁSTHY M. GYÖRGY: Kell-e nekünk tolmácsoktatás? Egy szakma körvonalai (241). DURHAM DAVIDNÉ: Mennyire szimultán a szimultán tolmácsolás? (249). BOHÁKNÉ SZABARI KRISZTIANA: Az intézménynevek fordításának problémái (255).

A MAGYAR MINT IDEGEN NYELV TANÍTÁSA. KÁLMÁN PÉTER: A magyar idegen nyelvként való leírásának sajátosságai és a magyar mint idegen nyelv tanári szak az ELTE-n (263). HEGEDŰS RITA: Szövegten a magyar mint idegen nyelv oktatásában (271). H. VARGA GYULA: Az igekötők használatának tanítása idegen ajkúak számára (279). SÁVAY JUDIT: Gyakorlati tapasztalatok a POTE által szervezett szaknyelvet előkészítő magyar nyelvi kurzusról (285).

MÓDSZERTAN. SZERENCSE KATALIN: Kérdőjelek az idegen nyelvi közös érettségifelvételi vizsgák küszöbén (293). KISS SÁNDOR: A nyelvtanítás egy lehetséges modellje (299). BOÓCNÉ BARNA KATALIN: A tanári beszéd egyes verbális és nem verbális összetevőinek gátló hatása (305). SZAKONYINÉ SZABÓ KLÁRA: Vak hallgatók oktatása (311). TAKÁCSNÉ HORVÁTH ESZTER: Hibák a szókincs elsajátításában az idegen nyelvek elsajátítása során (315). HARDINÉ SZABÓ ÉVA: Együttműködés (Cooperative learning) (321). DÁLNOKINÉ PÉCSI KLÁRA: A kép mint módszertani tényező a nyelvórán (327). SZ. TÓTH GYULA: Francia nyelvi program iskolásoknak (339). FÁBIÁNNÉ NÁDUDVARI TATJÁNA: Az idegen nyelvi beállítódás az orosz és angol nyelv tanulása során (345).

MÓDSZERTAN – KÉTTANNYELVŰ OKTATÁS. ENGLERNÉ HOCK IBOLYA: A német kétnyelvű oktatás Baranya Megyében (353). DRESCHER J. ATTILA: Egy németnyelvű IEA-olvasásértései vizsgálat tanulságai (357). JANI MÁRTA: Az amerikai tanítási gyakorlatok tapasztalatai az ELTE TTK kétnyelvű tanárképző programjában (367). UZSOKI ANDREA: Az ELTE TTK kétnyelvű tanárképző programja (371). BÍRÓNÉ ÜDVARI KATALIN: Német szakfordító és kétnyelvű szaktanárképzés az ELTE TTK-n (A kétféle képzés tapasztalatai, módszertani problémái) (375).

MÓDSZERTAN – FELNŐTTOKTATÁS. LUKÁCSNÉ BUDAI JUDIT: A nyelvtanfolyamokon történő nyelvoktatás (381). JÁMBOR ISTVÁNNÉ: Nyelvoktatás nyelvtanfolyamokon és magániskolákban (385). ERDEI GYULA: Az idegennyelv-oktatás megújításához (391). SZIKLAI LÁSZLÓNÉ: Schmidték bevásárolnak avagy: olvasmányok és gyakorlatok a tankönyvekben (397). LACZIK MÁRIA: Orosz nyelv tanítása olasz anyanyelvűek magyar szemmel (403). CSAPÓ HENRIETTE: A spirális tanulásmodell (Egy új módszer tapasztalatai a fel-

nőttek idegennyelv-oktatásban (409). HORVÁTH HAJNA – BÁCSKAI ANNA: Self-access: Az autonóm tanulás egyik eszköze (415).

MÓDSZERTAN – ÓVODAI NYELVOKTATÁS. SZABÓ BÉLÁNÉ: Az anyanyelvi és az idegennyelvi beszéd óvodás kori alakulásának párhuzamba állítása (423). MÜLLER MÓNKA: Néhány gondolat a korai idegennyelv-tanulásról (431). HORVÁTH PÁLNÉ – KOVÁCS ROZÁLIA: Az idegen nyelv mint személyiségformáló hatás (A győri Kassák Óvoda német nyelvi pedagógiai programja) (439). SZAKÁLNÉ RÓTH MÁRTA: Idegen nyelvvel való ismerkedés az óvodában – kötött vagy kötetlen formában (447). HORVÁTH MÁRTA: Gondolatok a korai nyelvoktatásról az „Il Était Une Petite Grenouille” francia nyelvű kísérleti program beindítása ürügyén (451). SÉNYINÉ LIPOVITS ANNA: A video alkalmazása a német nyelv oktatásában (459). GERENCSÉR FERENCNÉ: Modern technikai eszközök a nyelvoktatásban (465). NEMES GÉZA S.: Interaktív videó és szakmai nyelv (469). GÁRDUS JÁNOS: Egy krónikás feljegyzései (473).

0.2.1.4. OFFICINA TEXTOLOGICA

A korábbi kötetek adataihoz lásd *Szemiotikai szövegtan 12. Szövegtani kutatás: témák, eredmények feladatok (II)*, *Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis, Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica*, JGYF Kiadó, Szeged, 1999. 400-402 és *Szemiotikai szövegtan 13. 0. A szövegtani kutatás általános kérdései. 1. Szaknyelvi szövegek. 2. Tankönyvi szövegek*, *Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis, Series Linguistica, Litteraria et Aesthetica*, JGYF Kiadó, Szeged, 2000. 220.

5. PETŐFI S. JÁNOS – SZIKSZAINÉ NAGY IRMA (szerk.):

Grammatika – szövegnyelvészet – szövegtan
Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2001.

PETŐFI S. JÁNOS – SZIKSZAINÉ NAGY IRMA: Előszó (7).

I. 1. PELYVÁS PÉTER: Az idealizált kognitív modellek szerepe a mondat- és szövegalkotásban (11). 2. CSÜRY ISTVÁN: Hogyan osztályozzuk a szöveg(grammatika) kötelemeit? – A konnektorok mibenlétéről és hovatartozásáról (27). 3. CSÜRY ANDREA: Névmási referencia: szöveggrammatikai és / vagy (szöveg)szemantikai kérdés? (34). 4. SKUTTA FRANCISKA: A megfejthető sűrítés (Francia nyelvű példák a kihagyásos szerkesztésre) (42). 5. KISS SÁNDOR: Szövegvizsgálatok kései latin krónikákban (52). 6. MURVAI OLGA: Szemantikai és pragmatikai kiegészítések a modalitás vizsgálatához (59). 7. KÁDÁR EDIT: Gond van! (Töprengések a van-os szerkezetek egy sajátos típusa kapcsán) (70). 8. MOLNÁR ANNA: Német modális partikulák egy irodalmi dialógusban (F. X. Kroetz: „Oberösterreich”) (81).

II. 9. KOVÁCS-KISS KÁLMÁN: A szöveg figurális meghatározottsága Heine és Petőfi költészetében (87).

III. 10. DOBI EDIT: Egy kétlépcsős modell szövegmondatok szemiotikai textológiai reprezentációjához (98). 11. TOLCSVAI NAGY GÁBOR: Szövegtipológiai stilsztika és összehasonlító szövegtan (112). 12. SZABÓ ZOLTÁN: Összehasonlító stilsztika és összehasonlító szövegtan (125). *Officina Textologica Abstract* (133).